

Raport o sytuacji ekonomiczno- finansowej

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół
Opieki Zdrowotnej w Łodzi

30.06.2022

2021

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ

SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ ZA 2021 ROK

Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej jest przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy wraz z wykonaniem prognoz zawartych w raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2020
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń
- informację o istotnych zdarzeniach, które mają wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Łodzi.

Podstawa prawna: art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U.2020, poz.295).

1. WPROWADZENIE

I. Charakterystyka jednostki.

1. Nazwa: **Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi**
2. Siedziba: **Miasto Łódź**
3. Adres: **91-229 Łódź, Aleksandrowska 159**
4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej: **42 71-55-777, 42 652-80-30, dyrekcja@psychiatria-lodz.pl**
5. Numer identyfikacyjny REGON: **000297187**
6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: **0000021265**
7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: **09-08-1994, numer 10-00000004412**
8. NIP: **947 16 67 139**

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi zwany dalej Spec. Psych. ZOZ w Łodzi jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, który działa na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022, poz.633) oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2022, poz.974)

Podmiotem tworzącym jest Samorząd Województwa Łódzkiego, który działa przez swoje organy:

- Sejmik Województwa Łódzkiego
- Zarząd Województwa Łódzkiego

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi posiada osobowość prawną. Czas trwania działalności jednostki nie jest ograniczony.

Podstawowym przedmiotem działalności jednostki, wynikającym ze statutu i wpisu do właściwego rejestru jest działalność lecznicza polegająca na:

- udzielaniu świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia, finansowanych ze środków publicznych,
- prowadzeniu działań zapobiegawczych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego i uzależnień,

- promocji zdrowia poprzez prowadzenie działań umożliwiających poszczególnym osobom i społeczności zwiększenie kontroli nad czynnikami warunkującymi stan zdrowia, promowanie zdrowego stylu życia oraz środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu.

2. ANALIZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY

1. Analiza stanu wyjściowego

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana przy użyciu analizy ekonomicznej - w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno- finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2021 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w/w rozporządzeniu.

Analiza wskaźnikowa za 2021 rok

NAZWA WSKAŹNIKA	PRZEDZIAŁY WARTOŚCI	WARTOŚĆ	OCENA	
I. Wskaźniki zyskowności			0	
1) wskaźnik zyskowności netto = $\frac{\text{wynik netto} * 100\%}{\text{przychody ze sprzedaży produktów + towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe}}$	poniżej 0,00%	0	-3,76%	0
	0,00% do 2,00%	3		
	powyżej 2,00% do 4,00%	4		
	powyżej 4,00%	5		
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = $\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} * 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,00%	0	-3,29%	0
	0,00% do 3,00%	3		
	powyżej 3,00% do 5,00%	4		
	powyżej 5,00%	5		
3) wskaźnik zyskowności aktywów = $\frac{\text{wynik netto} * 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,00%	0	-7,89%	0
	0,00% do 2,00%	3		
	powyżej 2,00% do 4,00%	4		
	powyżej 4,00%	5		
II. Wskaźniki płynności			0	
1) wskaźnik bieżącej płynności = $\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,60	0	0,38	0
	0,6 do 1,00	4		
	powyżej 1,00 do 1,5	8		
	powyżej 1,5 do 3,0	12		
	powyżej 3,0 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
2) wskaźnik szybkiej płynności = (aktywa obrotowe-należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)-zapasy) (zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy +rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe)	poniżej 0,50	0	0,31	0
	0,5 do 1,00	8		
	powyżej 1,00 do 2,5	13		
	powyżej 2,5 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	10		
III. Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi			10	
1) wskaźnik rotacji należności (w dniach) = $\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów+przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni	3	20	3
	45 do 60 dni	2		
	61 do 90 dni	1		
	powyżej 90 dni	0		
2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = $\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów+przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni	7	26	7
	61 do 90 dni	4		
	powyżej 90 dni	0		
IV. Wskaźniki zadłużenia jednostki			0	
1) wskaźnik zadłużenia aktywów = $\frac{\text{zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania}}{\text{aktywa razem}}$	poniżej 40%	10	87%	0
	40% do 60%	8		
	powyżej 60% do 80%	3		
	powyżej 80%	0		
2) wskaźnik wypłacalności = $\frac{\text{zobowiązania długoterminowe + rezerwy na zobowiązania}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe + fundusz własny}}$	0,00 do 0,50	10	-1,95	0
	0,51 do 1,00	8		
	1,01 do 2,00	6		
	2,01 do 4,00	4		
	powyżej 4,00 lub poniżej 0	0		
OCENA ŁĄCZNA			10	

W celu oceny sytuacji przyjęto cztery podstawowe obszary analizy: zyskowość, efektywność, płynność oraz zadłużanie. Do czynników mających wpływ na uzyskanie takiej wielkości punktowej zaliczyć należy:

Wskaźniki zyskowości: w analizowanym okresie wskaźniki uzyskały wartość zerową ze względu na poniesioną w 2021 roku stratę netto w wysokości (-) 3.110.171,07 zł.

Z uwagi na ujemny wynik finansowy nie udało się zrealizować zakładanych wskaźników.

Wskaźniki płynności: w analizowanym okresie wskaźnik płynności szybkiej w ocenie punktowej uzyskuje wartość „0”, Wskaźniki osiągnęły zakładany poziom. Jednostka nie odnotowała w analizowanym okresie opóźnień w regulowaniu zobowiązań bieżących.

Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi: w analizowanym okresie wskaźniki osiągnęły zakładany poziom, w ocenie punktowej uzyskując wartość „10”.

Wskaźniki zadłużenia jednostki: w analizowanym okresie wskaźniki uzyskały wartość „0”. Wskaźnik zadłużenia aktywów niższy od zakładanego z uwagi na wyższy poziom zobowiązań długoterminowych (spłata ratalna zobowiązania wobec ZUS za miesiące marzec-maj 2021rok) oraz wyższa rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne. Wzrost wynagrodzeń w 2021 roku wpłynął na zwiększenie wartości rezerw.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2021 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 10 punktów co stanowi 14,30 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o trudnej sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki.

Na podstawie wskaźników i sytuacji w 2021 roku Spec. Psych. ZOZ w Łodzi nie przewiduje zagrożenia kontynuowania działalności w kolejnych latach, jednak przyszłe zdarzenia (wojna w Ukrainie, a co za tym idzie wzrost kosztów funkcjonowania jednostki oraz wzrost wynagrodzeń w 2022 roku) lub inne zdarzenia mogą wpłynąć niekorzystnie na sytuację finansową jednostki.

W 2020 roku pomimo pandemii i szeregu obostrzeń szpital rozpoczął realizację projektu o nazwie „Lżejszym być – pilotażowy program dla mieszkańców woj. łódzkiego w ramach Działania X.3 „Ochrona, utrzymanie i przywrócenia zdrowia” Osi Priorytetowej X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie Regionalnego Programu Operacyjnego WŁ 2014-2020”. Celem projektu jest zmniejszenie wyjściowej masy ciała średnio o 5% 720 mieszkańców woj. łódzkiego ze stwierdzoną otyłością i nadwagą zakwalifikowanych do udziału w Programie i uczestniczących w jego działaniach, zmniejszenie problemu przedwczesnej wypadalności z rynku pracy, niższej produktywności. Realizacja programu była kontynuowana w kolejnym 2021 roku.

W 2021 roku szpital kontynuował także projekt o nazwie „Profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych substancji u młodzieży i młodych dorosłych-subregion centralny wspólnie z PCM w Pabianicach w ramach umowy konsorcjum. Celem projektu jest ograniczenie używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych i związanych z tym szkód zdrowotnych i społecznych w odniesieniu do populacji 9500 osób w wieku 15-26 lat mieszkańców woj. łódzkiego poprzez wdrożenie działań programu polityki zdrowotnej pn. „Ogólnopolski program profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych u młodzieży i młodych dorosłych”. Szkody zdrowotne i społeczne związane ze szkodliwym używaniem i nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych to: wypadki, wypadalność z rynku pracy, choroby, utrata produktywności.

Z początkiem 2020 roku Szpital rozpoczął realizację projektu o nazwie „KADRY DiM: Kompleksowe szkolenie personelu medycznego w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży”. Celem projektu jest poprawa dostępu do opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży dzięki rozwojowi kadr woj. łódzkiego poprzez realizację szkolenia specjalizacyjnego z psychoterapii dzieci i młodzieży dla 36

osób, dwóch edycji szkolenia specjalizacyjnego z psychologii klinicznej blok podstawowy i szczegółowy specjalistyczny dla dzieci i młodzieży dla 36 osób, trzech edycji szkolenia terapii środowiskowej dzieci i młodzieży dla 45 osób oraz realizację trzech szkoleń z zakresu zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży dla 60 lekarzy. 2021 rok był rokiem kontynuacji projektu.

W ramach Centrum Zdrowia Psychicznego Szpital realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie leczenia środowiskowego. Reforma zakładała ewolucyjne przejście z modelu opieki instytucjonalnej opartej na leczeniu stacjonarnym na model opieki środowiskowej. Celem jest przetestowanie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej polegającej na skoordynowanej opiece nad pacjentem z wykorzystaniem różnych form wsparcia: środowiskowego, ambulatoryjnego, dziennego i stacjonarnego. Centra Zdrowia Psychicznego mają być filarem polskiej psychiatrii.

Nowy model opieki cały czas będzie rozwijany. Liczba centrów zdrowia psychicznego stale się zwiększa – w kwietniu 2022 roku do 40 już istniejących dołączyły kolejne 34 placówki.

W kolejnej zmianie rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie pilotażu w centrach zdrowia psychicznego z 29 kwietnia 2022 roku, którym rozszerzono realizatorów pilotażu, Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi przystępuje do programu pilotażowego z kolejnym Centrum Zdrowia Psychicznego, Łódź-Górna. Zatem pozycja konkurencyjna szpitala rośnie.

Diagnoza – podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2021

Wynik finansowy jednostki za 2021 rok zamyka się stratą w wysokości 3.110.171,07 zł. Strata nie przekroczyła kosztów amortyzacji za 2021 rok, które wynoszą 3.327.490,48 zł.

Przychody netto za sprzedaży i zrównane z nimi stanowią 87,8 % przychodów ogółem, a koszty działalności operacyjnej w kosztach ogółem stanowią 98,6 %. Niewspółmierność przychodów i kosztów działalności podstawowej/operacyjnej wynika z tego, iż w pozostałych przychodach operacyjnych ujmowane są przychody z tytułu realizacji projektów oraz stosownie do przepisów przychody w wartości równoległej do odpisów amortyzacyjnych / umorzeniowych od środków trwałych sfinansowanych z dotacji i darowizny.

W 2021 roku nadal wypłacano dodatkowe świadczenia osobom, które miały bezpośredni kontakt z pacjentem z podejrzeniem lub zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

Zagwarantowane ustawowo wzrosty wynagrodzeń personelu medycznego, przełożyły się na żądania płacowe pozostałych grup zawodowych oraz osób zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych tzw. kontraktowców. Tych ostatnich coraz trudniej jest pozyskać z uwagi na oczekiwania finansowe lekarzy, którym sektor prywatny jest w stanie sprostać.

Przychody osiągnięte z NFZ są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania szpitala i zbilansowanie przychodów z kosztami. Ograniczenia w zakresie udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych w sektorze publicznym blokują możliwość pozyskania dodatkowego finansowania.

Przyczyną złej sytuacji finansowej jest między innymi zbyt niska wycena świadczeń zdrowotnych przez płatnika jakim jest NFZ. Wysokie koszty stałe, wzrosty cen materiałów, leków, usług (gastronomicznych, transportowych, wywozu nieczystości itp.) i innych niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych uniemożliwiają osiągnięcie progu rentowności.

Trwająca pandemia SARS-CoV-2 w 2021 roku także wywarła znaczący wpływ na funkcjonowanie Spec. Psych. ZOZ w Łodzi. Jednostka z uwagi na ograniczenia w przyjęciach pacjentów (mniejsze niż w roku 2020) odnotowała znaczne zmniejszenie realizacji kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. W czasie pandemii wielu pracowników przebywało na izolacji lub kwarantannie. W okresie dużego nasilenia zachorowań nie funkcjonowały oddziałyienne, poradnie. Ponadto

Szpital musiał wprowadzić ograniczenia w zakresie wizyt pacjentów/odwiedzających co znacząco obniżyło przychody z tytułu pozostałej działalności komercyjnej (kształcenie studentów, opłaty za wjazd na teren szpitala, automaty vendingowe, najem pomieszczeń).

W zakresie kosztów jednostka zmuszona była ponieść dodatkowe koszty z tytułu wywozu odpadów medycznych, zabezpieczenia personelu w środki ochrony osobistej, przebudowę i dostosowanie pomieszczeń do wymogów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa pacjentów i personelu placówki przed zakażeniem się wirusem SARS-CoV-2.

3. PROGNOZA SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ NA KOLEJNE TRZY LATA OBROTOWE

I. Opis przyjętych założeń.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2022-2024 rok została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej.

Spec Psych. ZOZ w Łodzi prognozuje pokrycie, z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów, kosztów działalności. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej i zbilansowanie kosztów przychodami.

W prognozach uwzględniono uchwalone przez Sejm zmiany w zasadach finansowania świadczeń ze środków publicznych oraz opublikowane założenia makroekonomiczne określone przez Radę Ministrów w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2022-2025.

W dniu 26 kwietnia 2022 roku Rada Ministrów przyjęła Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2022-2025.

Obowiązek przygotowywania Wieloletniego Planu Finansowego Państwa (WPF) wynika z art. 104 ustawy o finansach publicznych. Począwszy od 2014 r. WPF jest opracowywany w nowym układzie i składa się z:

1. Programu konwergencji, do którego przygotowania Polska jest zobowiązana zgodnie z art. 7 rozporządzenia Rady UE 1466/97.

2. Określenia celów głównych funkcji państwa wraz z miernikami stopnia ich realizacji.

Państwa członkowskie Unii Europejskiej przedkładają co roku Komisji Europejskiej i Radzie Ecofin aktualizacje programów stabilności lub konwergencji.

Na podstawie analizy tych dokumentów Rada wydaje następnie zalecenia dla polityk gospodarczych państw członkowskich, które należy uwzględnić przy projektowaniu budżetów na kolejny rok

Program przedstawia średniookresową prognozę sytuacji gospodarczej Polski i jej finansów publicznych do 2025 r.

1. przyjęte założenia makro i mikroekonomiczne

a) analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych metod analizy strategii danej organizacji. Głównym jej zadaniem jest identyfikacja sił i warunków mogących mieć wpływ na wybór i realizację przedsięwzięcia. Analiza ma na celu wnikliwą ocenę zasobów jednostki z punktu widzenia zdolności konkurencji i osiągniętej pozycji rynkowej. Jest próbą wykorzystania wniosków płynących z analizy otoczenia oraz analizy posiadanych zasobów. Analiza SWOT obejmuje diagnozę sytuacji organizacji w czterech obszarach: mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia. Poprzez zestawienia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń można ustalić w jakich sposób

wyeliminować czynniki ograniczające/hamujące rozwój jednostki, jak wykorzystać posiadane atuty, jak przeciwstawiać się zagrożeniom i jak skorzystać z szans związanych z czynnikami zewnętrznymi.

Mocne strony

1. Strategiczna lokalizacja w regionie w samym centrum województwa, w niedalekiej odległości od ważnych węzłów komunikacyjnych,
2. Utrwalona od lat mocna pozycja w leczeniu zaburzeń psychicznych na terenie regionu łódzkiego,
3. Znaczny potencjał rozwoju tkwiący w zasobach kadrowych, dobrze merytorycznie przygotowana kadra lekarska oraz wykształcona i przygotowana kadra pielęgnarska,
4. Szeroki zakres świadczonych usług medycznych w zakresie opieki psychiatrycznej,
5. Wysoki standard świadczonych usług medycznych oferowanych przez jednostkę,
6. Jeden z większych ośrodków tego typu na terenie całego kraju,
7. Jedna z placówek, które jako pierwsze przystąpiły do programu pilotażowego Centrum Zdrowia Psychicznego, w perspektywie kolejne CZP,
8. Determinacja Dyrekcji Szpitala w przeprowadzaniu zmian oraz duża świadomość o słabych stronach Szpitala i zagrożeniach,
9. Spójna wizja przyszłości – dokładnie określone kierunki wymagające poprawy,

Słabe strony

1. Niewystarczający poziom kontraktu z NFZ, zaniżany od wielu lat poziom umów z płatnikiem w stosunku do rzeczywistych potrzeb zdrowotnych, niejednokrotnie poniżej progu rentowności,
2. Dość niski poziom utożsamiania się personelu ze szpitalem, brak lojalności i zagrożenia odpływu najlepszych specjalistów do innych podmiotów,
3. Indywidualizm lekarzy, niechęć do zmian dotychczasowych metod oraz organizacji pracy,
4. Znacząca fluktuacja kadr, szczególnie w obrębie personelu pielęgnarskiego,
5. Relatywnie niski poziom wynagrodzenia w relacji do innych jednostek lecznictwa szpitalnego,
6. Potrzeba znaczących inwestycji w infrastrukturę techniczną oraz sprzęt medyczny, co wymaga znacznych nakładów finansowych,
7. Konieczność dostosowania działalności do istniejącej architektury (rozkład pomieszczeń) uniemożliwia efektywne zagospodarowanie powierzchni.

Szanse

1. Korzystne umiejscowienie Szpitala w dużej aglomeracji miejskiej,
2. Brak na rynku lokalnym szpitali o znaczącej przewadze konkurencyjnej,
3. Niekorzystne procesy demograficzne (m.in. problemy psychiczne społeczeństwa- po pandemii wzmożone zapotrzebowanie)zapewniające popyt na świadczenia zdrowotne zwłaszcza w zakresie opieki zaburzeń psychicznych,
4. Wzrost świadomości społecznej na rosnące problemy zdrowotne z tytułu zaburzeń psychicznych,
5. Przystąpienie do programu pilotażowego Centrum Zdrowia Psychicznego,
6. Wzrost oczekiwań społecznych związanych ze standardem świadczonych usług medycznych, które mogą być realizowane w Szpitalu Psychiatrycznym,
7. Ubieganie się o środki unijne na rozwój infrastruktury szpitalnej z programów na lata 2021-2027.
8. Ubieganie się o środki unijne na rozwój kadr z programów na lata 2014-2020.

Zagrożenia

1. Niestabilność systemowych rozwiązań organizacyjno-prawnych w zakresie ochrony zdrowia umożliwiające wprowadzanie zmian długofalowych,
2. Pogłębiające się niedobory kadrowe (brak wyspecjalizowanej kadry medycznej), stopniowy spadek wysoko wykwalifikowanych specjalistów oraz drapieżna konkurencja przy zatrudnieniu tejże kadry,
3. Wysokie oczekiwania i wymagania społeczne ze strony organizacji i związków zawodowych w zakresie warunków zatrudnienia i wysokości płac,
4. Rosnąca konkurencja podmiotów prywatnych na rynku usług medycznych, szczególnie w zakresie leczenia zaburzeń psychicznych,
5. Spadek liczby mieszkańców w aglomeracji łódzkiej,
6. Brak konkurencji dla płatnika (NFZ),
7. Konieczność dostosowania do standardów europejskich wymuszająca realizację inwestycji (zakup wyposażenia, odtworzenie sprzętu, które nie będą miały pokrycia w przychodach przyszłych okresów),
8. Stara architektura szpitala generująca wysokie, stale rosnące koszty remontów i modernizacji infrastruktury technicznej).
9. Zużyta infrastruktura generuje wysokie koszty utrzymania – poprzez wysokie zapotrzebowanie na energię (zarówno ciepłą jak elektryczną)

Prawidłowe wykorzystanie zasobów, które będzie sprzyjać rozwojowi, a w chwili obecnej wyróżnia Szpital w sposób pozytywny w gronie jego konkurencji, stanowi silną stronę. Słabymi stronami są czynniki, które w przyszłości mogą spowodować ograniczenia w sprawności działania oraz hamować rozwój. Należy wyeliminować słabe strony lub zwiększyć ich szanse.

Każda zmiana w otoczeniu może mieć ogromny wpływ na rynek a zatem przewidywanie i podjęcie odpowiednich działań zapewnia lepszą pozycję i umożliwia wykorzystanie z tych zmian.

b) najważniejsze cele w perspektywie 3 letniej wraz z założonym terminem realizacji

Najważniejszym celem w 3 letniej perspektywie jest zachowanie stabilności finansowej, kontynuacja rozpoczętych projektów oraz przystąpienie i realizacja nowych projektów.

c) założenia makroekonomiczne

Wskaźniki makroekonomiczne

Polska gospodarka dobrze poradziła sobie w czasie pandemii, a w 2021 roku jako jedna z pierwszych gospodarek UE powróciła do poziomu PKB sprzed pandemii.

W całym 2021 roku PKB zwiększył się o 5,9 %, wyraźnie więcej od prognoz formułowanych w trakcie roku.

Prognozuje się, że w 2022 roku tempo wzrostu realnego PKB osiągnie 3,8%, w 2023 spadnie do 3,2%, a w kolejnych latach polska gospodarka będzie rosła w tempie 3,0 % oraz 3,1 %.

Wysoka dynamika aktywności gospodarczej znalazła odzwierciedlenie w dalszej poprawie sytuacji na rynku pracy. W całym 2021 roku kategoria ta zwiększyła się aż o 2,6%, po lekkim spadku zanotowanym rok wcześniej. Wzrost ten miał miejsce w warunkach wyraźnej poprawy współczynnika aktywności ekonomicznej (o 2,0 pkt. proc. do 57,8%), co – mimo silnego wzrostu popytu na pracę – przyczyniło się do lekkiego wzrostu stopy bezrobocia do 3,4%. Wysoka dynamika popytu na pracę, niski poziom stopy bezrobocia oraz dalszy wzrost płacy minimalnej przyczynił się do wzrostu dynamiki wynagrodzeń w gospodarce.

Szybkiej odbudowie aktywności gospodarczej towarzyszył też coraz silniejszy i wyższy od oczekiwań wzrost inflacji. Na początku 2021 roku utrzymywała się ona na poziomie zbliżonym do celu inflacyjnego, natomiast od wiosny tempo wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych przyspieszyło. Wzrost inflacji związany był przede wszystkim z podwyżkami cen energii, tj. cen paliw w wyniku wzrostu cen ropy naftowej na rynkach światowych oraz cen energii elektrycznej i gazu. Stopniowo zaczęła rosnąć także dynamika cen żywności. W całym 2021 roku podwyższona była także inflacja bazowa. Był to w głównej mierze efekt wysokiej dynamiki cen usług, będącej m.in. skutkiem pandemii (wzrost kosztów związany z koniecznością wdrożenia rozwiązań sanitarnych oraz efekt cenowy otwarcia gospodarki) oraz podwyżek opłat mieszkaniowych. Zwiększona presja inflacyjna to także efekt wysokich kosztów transportu oraz zakłóceń w globalnych łańcuchach dostaw, co wraz z rosnącymi cenami surowców powodowało narastanie presji kosztowej u producentów. W ujęciu średniorocznym inflacja w 2021 roku wyniosła 5,1%. Wobec utrzymywania się wysokiej dynamiki cen został ogłoszony pakiet działań antyinflacyjnych (tzw. Tarcze antyinflacyjne 1.0 i 2.0) nakierowanych na obniżenie tempa wzrostu inflacji w 2022 roku oraz ograniczenie negatywnych skutków podwyższonego poziomu inflacji dla gospodarstw domowych. Pakiety obejmują działania w obszarze podatków oraz działania osłonowe, których celem jest zrekompensowanie wzrostu cen gospodarstwom domowym o najniższych dochodach. Obniżenie stawek podatku akcyzowego i podatku VAT na towary energetyczne (energię elektryczną i ciepłą, gaz, paliwa) oraz żywność przyczynią się do ograniczenia wzrostu ich cen (w porównaniu do scenariusza bez Tarcz).

W drugiej połowie 2021 roku inflacja zaczęła gwałtownie przyspieszać, by w marcu br. osiągnąć 10,9% r/r.. Według scenariusza w 2022 roku stopa inflacji utrzyma się na wysokim poziomie – średniorocznie wyniesie 9,1%, by w kolejnych latach stopniowo spadać (7,8% w 2023 roku, 4,8% w 2024 roku i 3,5% w 2025 roku). Dla 2022 roku założono stabilizację kursu złotego na poziomie odpowiednio 4,59 EUR/PLN oraz 4,10 USD/PLN. Dla kolejnych lat horyzontu prognozy (2023-2025) przyjęto techniczne założenie, że kurs EUR/PLN utrzyma się na poziomie kursu średniego z 2021 roku (tj. 4,57) oraz utrzymanie kursu EUR/USD na poziomie z I kwartału br.

Przez większą część 2021 roku Rada Polityki Pieniężnej (RPP) kontynuowała dotychczasową politykę pieniężną. W październiku 2021 roku, wobec ryzyka utrwalenia się inflacji powyżej celu w horyzoncie oddziaływania polityki pieniężnej, RPP podwyższyła stopę referencyjną o 0,4 pkt. proc. do 0,5% oraz zwiększyła stopę rezerwy obowiązkowej z 0,5% do 2,0%. Cykl podwyżek stóp procentowych był kontynuowany w listopadzie i grudniu, kiedy stopa referencyjna wzrosła o odpowiednio 0,75 i 0,50 pkt. proc. do 1,75%. W I kwartale 2022 roku w wyniku trzech kolejnych podwyżek (łącznie o 1,75 pkt. proc.) stopa referencyjna osiągnęła poziom 3,5%. Ponadto, w lutym RPP podwyższyła stopę rezerwy obowiązkowej do 3,5% (tj. poziomu obowiązującego przed pandemią).

Rosyjska inwazja na Ukrainę, międzynarodowe sankcje na Rosję, gwałtowny wzrost liczby uchodźców przybywających do Polski, wpłynę na pogorszenie nastrojów gospodarczych, obniżenie światowej dynamiki PKB, wzrost cen surowców, problemy w światowych łańcuchach dostaw, koszty przyjmowania przez Polskę uchodźców oraz wpływ transferów do uchodźców na krajową konsumpcję.

Spożycie prywatne w 2022 roku wzrośnie realnie o 5,9%. W kolejnych latach dynamika ta będzie stopniowo zwalniać (4,0% i 2,7% w latach 2023-2024), by na koniec horyzontu prognozy osiągnąć 2,9%. Wysokiej konsumpcji prywatnej – zwłaszcza w pierwszych latach horyzontu prognozy – sprzyjać będzie dobra sytuacja na rynku pracy (niska stopa bezrobocia i utrzymujący się realny wzrost funduszu płac), obniżki podatków oraz wydatki konsumpcyjne uchodźców.

Realne tempo wzrostu nakładów brutto na środki trwałe wyniesie w latach 2022-2023 odpowiednio 4,8% oraz 4,0%. W kolejnych latach spadnie do 2,5% w 2024 roku oraz 2,7% w 2025 roku. Stosunkowo wysoka dynamika w początkowych latach prognozy będzie wynikała głównie ze wzrostu inwestycji.

Przewiduje się, że w 2022 roku liczba pracujących wzrośnie o 1,2%. Będzie to konsekwencja dalszego wzrostu aktywności zawodowej i spadku stopy bezrobocia. W kolejnych trzech latach prognozy liczba pracujących będzie spadać w tempie 0,1-0,3%, głównie z powodu zmian demograficznych. Zmiany liczby pracujących uwzględniają przyjęte w Programie założenie o stabilizacji do 2025 roku liczby pracujących w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. Polska pozostaje krajem o bardzo niskiej stopie bezrobocia. Szacuje się, że stopa bezrobocia według BAEL spadnie z 3,4% w 2021 roku do 2,7% w 2022 roku. W kolejnych latach bezrobocie utrzyma się na niskim poziomie (2,6% w horyzoncie prognozy) w wyniku trendów demograficznych i utrzymywania się tempa wzrostu gospodarczego. W 2022 roku założony został wzrost kosztów pracy na jednego zatrudnionego wynoszący 10,3%, a więc przewyższający prognozowany poziom inflacji (9,1%). Podobnie sytuacja ma wyglądać w kolejnym roku (10,1% wzrost kosztów pracy na zatrudnionego przy inflacji na poziomie 7,8%). Mimo wysokiej inflacji nadmierną presję płacową hamować będzie m.in. pogorszenie nastrojów i spowolnienie wzrostu PKB w wyniku wojny w Ukrainie oraz wejście na rynek pracy części uchodźców. Wraz z wyhamowaniem inflacji realna dynamika kosztów pracy na jednego zatrudnionego w latach 2024-2025 wyniesie ok. 3,5%.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów na lata 2022-2024

Podstawą określenia prognozowanych przychodów w raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej jest plan finansowy na 2022 rok.

Prognoza przychodów na lata 2022-2024 w podstawowej działalności szpitala – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, została sporządzona wg zasad rozliczeń wynikających z obecnie obowiązujących umów zawartych w poszczególnych zakresach świadczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ponadto jednostka ujęła w prognozie świadczenia zdrowotne udzielane osobom zamieszkującym obszar centrum zdrowia psychicznego, realizowane w ramach programu pilotażowego w Centrum Zdrowia Psychicznego w formie ryczałtu. Do prognoz na 2022 rok przyjęto także świadczenia niezrealizowane w 2020 roku, których realizacja została przesunięta na 2022 rok.

W prognozie na 2022 rok założono, że do końca roku zakres rzeczowy świadczeń wynikający z umowy zostanie zrealizowany zarówno w umowach ryczałtowych jak i umowach odrębnie finansowych rozliczanych wg wykonanych świadczeń łącznie z pozostałymi do rozliczenia świadczeniami z 2020 roku. Jest to założenie optymistyczne, aczkolwiek możliwe do zrealizowania pod warunkiem, że negatywne skutki epidemii – niechęć pacjentów do korzystania ze świadczeń planowych, wysoki procent pracowników na zasiłkach opiekuńczych i chorobowych, wydłużenie czasu wykonywania świadczeń związany z zaostrzonymi wymogami bezpieczeństwa stopniowo będą ustępować. W prognozie na 2022 rok uwzględniono wzrost wartości umów od kwietnia 2022 roku o 4,5% wyceny punktowej w poszczególnych zakresach, stosownie do zawartych umów.

Prognoza wyższych wpływów środków ze składki zdrowotnej, która jest efektem Polskiego Ładu, oraz osiągniętym wskaźnikom makroekonomicznym w 2021 roku, budżet NFZ zwiększył się o ponad 9 miliardów złotych. Środki zostaną w całości przeznaczone na świadczenia zdrowotne. Nakłady na świadczenia medyczne wzrosną łącznie o blisko 13% w stosunku do pierwotnego planu. Środki trafią do Oddziałów Wojewódzkich NFZ i zostaną podzielone zgodnie z obowiązującym algorytmem. Zmiana planu finansowego ŁOW NFZ na 2022 rok, na świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień uwzględnia wzrost na poziomie 19,46%. Przyjęcie takiego poziomu byłoby zbyt optymistyczne. Szpital przyjął założenie wzrostu na poziomie 8,1% na 2023 rok oraz 8% w 2024 roku. Prognozowane przychody

uwzględniają także przychody z realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach nowego Centrum Zdrowia Psychicznego Łódź-Górna.

W prognozie ujęte zostały przychody w zakresie umów rezydenckich zawartych z Ministerstwem Zdrowia oraz pozostałe przychody ze świadczeń niemedycznych.

Prognoza zawiera również przychody oraz zaplanowane do sfinansowania wydatki w ramach projektów i programów wieloletnich w tym związane z programami współfinansowanymi udziałem środków zagranicznych na lata 2022-2024 a także wydatki inwestycyjne na lata 2022-2024.

Realizowane projekty:

- Projekt o nazwie " Doskonalenie zawodowe pracowników systemu ochrony zdrowia z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, ogłoszonego w ramach V Osi priorytetowej Wsparcie dla obszaru zdrowia, Działania 5.4 Kompetencje zawodowe i kwalifikacje kadr medycznych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój - KADRY DiM: Kompleksowe szkolenie personelu medycznego w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży,
- Projekt o nazwie „Lżejszym być – pilotażowy program dla mieszkańców woj. łódzkiego w ramach Działania X.3 „Ochrona, utrzymanie i przywrócenia zdrowia” Osi Priorytetowej X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie Regionalnego Programu Operacyjnego WŁ 2014-2020”.
- Projekt o nazwie „Profilaktyka uzależnień od alkoholu i innych substancji u młodzieży i młodych dorosłych- subregion centralny” wspólnie z PCM w Pabianicach w ramach umowy konsorcjum.
- Projekt o nazwie "PrzyStaż DiM" – Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży działającego na obszarze woj. łódzkiego-Miasto Łódź- dzielnice Polesie i Śródmieście. Projekt będzie realizowany we współpracy z Partnerami JST: UM Woj. Łódzkiego , M. Łódź.
- Projekt o nazwie „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w Pabianicach”. Projekt realizowany przez Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. we współpracy z Partnerami: Powiatem Pabianickim, Gminą Miejską Pabianice, Spec. Psych. ZOZ w Łodzi.

W zakresie kosztów:

Koszty rodzajowe oszacowano na poziomie kosztów roku ubiegłego z uwzględnieniem skutków inflacji i oszacowane zostały jako procentowy odpowiednik wpływów z przychodów.

Największą pozycję kosztowa stanowią wynagrodzenia. Niezależnie od sytuacji finansowej Spec. Psych. ZOZ w Łodzi, szpital jest zobowiązany realizować ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawód medyczny.

Prognozowane wynagrodzenia ustala się biorąc pod uwagę:

- 1) konieczność zwiększenia wynagrodzeń wynikająca m.in. z zapisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych,
- 2) rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej oraz z przewidzianej w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa podwyżki wynagrodzeń pracowników. Nominalne tempo wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przyspieszy do 10,2%, a w 2023 r. do 9,6%. Jednostka w 2022 roku oszacowała wzrost kosztów uwzględniając wzrost wynagrodzeń od lipca 2022 roku, w kolejnych latach: 2023 – 9,6% ; 2024 – 4%

3) wzrost wynagrodzeń zapewnia ponadto utrzymanie wykwalifikowanej kadry pracowniczej, co przekłada się na zdolność jednostki do działania na najwyższym poziomie;

W związku ze zmianą ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS obniżającą wiek emerytalny do 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet obowiązujący od 1 października 2017 roku, w prognozie na lata 2022 - 2024 uwzględniono zmiany w rezerwach na świadczenie emerytalne wynikające w w/w przepisów.

Ponadto w kosztach w 2022 roku i latach następnych uwzględniono wzrost wynagrodzeń za pracę wraz z pochodnymi oraz wzrost kosztów wynagrodzeń związanych z dodatkowym wynagrodzeniem przysługującym pielęgniarkom i pielęgniarzom oraz lekarzom (według stanu prawnego na dzień sporządzenia raportu). Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę przekłada się na wyższe koszty zakupu materiałów (leki, materiały jedno/wielorazowego użycia, sprzęt medyczny), usług (gastronomiczne, pralnicze, transportowe, informatyczne, odbioru odpadów medycznych i stałych). W pozostałych pozycjach kosztów działalności operacyjnej zachowano poziom roku ubiegłego uwzględniający poziom inflacji.

Dwucyfrowa inflacja, wynosząca na dzień sporządzenia raportu 13,9% wpływa na wzrost kosztów funkcjonowania jednostki. Oprócz wzrostu kosztów wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych wzrastają koszty materiałów, leków, energii i usług, podatków.

Pozostałe koszty operacyjne uwzględniają prognozowane koszty rezerw na przyszłe zobowiązania. Koszty finansowe zaplanowano na poziomie odsetkowych spłat ratalnych wynikających z zawartej umowy kredytowej i pożyczki oraz ugody z NFZ na spłatę zobowiązań z uwzględnieniem rezerwy na odsetki dla kontrahentów.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ - PROGNOZA NA LATA 2022-2024

Grupa	Wskaźniki	2022		2023		2024		
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	
I. ZYSKOWNOŚCI	WSKAŹNIKI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	0,01%	3	0,07%	3	0,02%	3
		Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	0,19%	3	0,17%	3	0,08%	3
		Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	0,03%	3	0,20%	3	0,06%	3
	Razem		9		9		9	
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOSCI	WSKAŹNIKI	Wskaźnik bieżącej płynności	0,46	0	0,41	0	0,46	0
		Wskaźnik szybkiej płynności	0,41	0	0,39	0	0,44	0
	Razem		0		0		0	
III. EFEKTYWNOŚCI	WSKAŹNIKI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	21	3	23	3	24	3
		Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	23	7	20	7	21	7
	Razem		10		10		10	
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	WSKAŹNIKI	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	81%	0	84%	0	84%	0
		Wskaźnik wypłacalności	-1,94	0	-2,12	0	-1,98	0
	Razem		0		0		0	
Łączna wartość punktów		19		19		19		

Podsumowanie

Analiza wskaźników sporządzonych na podstawie prognozy sprawozdań finansowych na lata 2022-2024 przy zastosowaniu metody punktowej, w której dla każdego roku uzyskano po 19 punktów, świadczy o zachowaniu równowagi w sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki. Wskaźniki płynności w całym analizowanym okresie przyjmują wartości zerowe, podobnie jak wskaźniki zadłużenia. Sytuacja finansowa jednostki jest trudna ale stabilna.

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi posiada dobrą pozycję konkurencyjną w obszarze funkcjonowania Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ. Zasadniczym problemem jest jednak niedoszacowanie wyceny świadczeń zdrowotnych udzielanych przez jednostkę. Szpital ponosi coraz wyższe koszty funkcjonowania związane z udzielaniem świadczeń (wzrost kosztów pracy, materiałów i usług). Przystarzała infrastruktura szpitala wymaga nakładów inwestycyjnych. Ponoszone straty w ostatnich dwóch latach zwiększają poziom zobowiązań co przekłada się na negatywną ocenę i możliwość pozyskania zewnętrznego finansowania. Realizacja nakładów inwestycyjnych z własnych środków finansowych pogorszy sytuację finansową szpitala.

Przedstawiony raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej jednostki podejmuje próbę opisaną w sposób kompleksowy zarówno jednostkę jak i jej otoczenie. Z uwagi na aktualną sytuację i dużą niepewność jutra, w obecnych warunkach i sytuacji makroekonomicznej, przygotowany raport obarczony jest dużym ryzykiem błędu.

IV. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

1. Nieznany na chwilę obecną poziom kontraktu z NFZ możliwy do uzyskania w kolejnych latach. NFZ zawiera umowy na świadczenia zdrowotne w oparciu o bieżące umowy uwzględniając poziom realizacji kontraktu i nie zapewniając realnego przyrostu,
2. Sytuacja szpitala uzależniona jest od polityki zdrowotnej realizowanej przez Ministerstwo Zdrowia oraz Narodowy Fundusz Zdrowia. Duże zapotrzebowanie na świadczenia zdrowotne w zakresie opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży i nie tylko, w związku ze zgłaszanym na nie zapotrzebowaniem społecznym i brakiem adekwatnego finansowania (zbyt niska wycena) może wpłynąć na pogarszanie się sytuacji finansowej szpitala,
3. Brak kadry medycznej, przy braku systemowej zmiany w zakresie kształcenia lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów, pielęgniarek i położnych będą występowały niekorzystne zmiany dla Szpitala ze względu na odchodzenie personelu z zawodu – renty, emerytury. Brak następców,

4. Obowiązująca ustawa o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne i podwyższenie stawek minimalnych w zakresie pracowników etatowych, zleceniobiorców, usługobiorców przekłada się na znaczący wzrost wynagrodzeń oraz usług świadczonych przez usługodawców.
5. Rozwiązania systemowe w zakresie zmian płacy minimalnej będą skutkowały wzrostem wynagrodzeń w całej gospodarce i nie pozostaną bez wpływu na finanse szpitala,
6. Przystąpienia do PPK bez środków po stronie przychodów rekompensujących dodatkowe koszty,
7. Nieznany wpływ pandemii na gospodarkę, pełny powrót do normalnej sytuacji potrwa dłużej, a walka ze skutkami epidemii będzie długotrwała i może mieć znacznie większy wpływ na pogorszenie sytuacji finansowej szpitala,
8. Nieznany w przyszłości poziom inflacji, kształtowanie się cen surowców energetycznych na rynkach światowych, cen żywności, będzie miał wpływ na przyszłą rentowność szpitala (odmienną od prognozowanej przy aktualnych założeniach),
9. W obecnych warunkach prognozowanie sytuacji makroekonomicznej obarczone jest dużym ryzykiem błędu.

Dyrektor Szpitala
Anna Sremska

